

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

Szakmai program a programtervek alapján kidolgozva

A korszerű szakmai kompetenciák elérésének fontos mérföldköve a képzési és kimeneti követelményekhez és a programtervekhez igazodó, továbbá az adott szakképző intézmény sajátosságait is figyelembe vevő, új szemléletű szakmai programok kidolgozása.

A szakképző intézmény valamennyi évfolyamát átfogó szakmai programot használ.

A jól elkészített szakmai program biztos alapot ad mind a szakképző intézménynek, mind a duális képzésben résztvevő gazdálkodó szervezeteknek ahhoz, hogy a szakmák oktatásában a helyi sajátosságokhoz történő alkalmazkodási lehetőségét megtervezzék.

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT-ÁCS SZAKMA								
4 0732 08 01								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat kint	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összórás záma
évfolyam összes óraszám		216	360	324	576	310	465	2251
évfolyam heti óraszám		6	10	9	16	10	15	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	126(3,5/hét)						126
	Építőipari kivitelezési alapismeretek		324(9/hét)					324
	Építőipari rajzi alapismeretek	72(2/hét)						72
	Munka - és környezetvédelem		36(1/hét)					36
ácsszerkezetek	ácsszerkezetek			180(5/hét)		62(2/hét)		242
	ácsszerkezetek készítése				468(13/hét)		217(7/hét)	685
állványok	állványok			72(2/hét)		93(3/hét)		165
	állványok készítése				72(2/hét)		93(3/hét)	165
Zsaluzatok, dúcolások	Zsaluzatok, dúcolások					93(3/hét)		93
	Zsaluzatok, dúcolások készítése						124(4/hét)	124
tetőfedések alapjai	Tetőfedések alapjai			72(2/hét)				72
	Tetőfedések készítése				36(1/hét)		31(1/hét)	67
Egybefüggő szakmai gyakorlat					140			140

DIVATSZABÓ ÁGAZAT- NŐISZABÓ SZAKIRÁNY								
4 0723 16 03								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat bent	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összórá száma
évfolyam összes óraszám		216	360	504	396	341	434	2251
évfolyam heti óraszám		6	10	14	11	11	14	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
kreatív ipari ágazati alapkutatás	Ábrázolási gyakorlat		108(3/hét)					108
	Kreatív műhely	72(2/hét)	252(7/hét)					324
	Művészettörténeti alapismeretek	72(2/hét)						72
	Munkahelyi egészség és biztonság	18(0,5/hét)						18
	Digitális szakmai ismeretek	36(1/hét)						36
textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta -készítése			72(2/hét)				72
	Textiltermékek gyártástechnológiája			72(2/hét)				72
	Textiltermékek készítése gyakorlat				108(3/hét)			108
lakástextíliák készítése	Lakástextíliák gyártástechnológiája			36(1/hét)				36
	Lakástextíliák készítése				108(3/hét)			108
anyag- és áruismeret	anyagismeret			72(2/hét)				72
	áruismeret						62(2/hét)	62
női ruhák készítése	Női ruhák gyártástechnológiája			72(2/hét)		93(3/hét)		165
	Női ruhák készítése gyakorlat				180(5/hét)		310(10/hét)	490
	Női ruhák értékesítése					31(1/hét)		31
	Női ruhák szerkesztése, modellezése			108(3/hét)		93(3/hét)		201
	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat			36(1/hét)			62(2/hét)	98
	Modellrajz és stílustan			36(1/hét)		62(2/hét)		98
Egybefüggő szakmai gyakorlat					140			140

GÉPÉSZET ÁGAZAT-HEGESZTŐ SZAKMA									
4 0715 10 08									
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat bent	1/9. gyakorlat kint	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összóra száma
évfolyam összes óraszám		216	108	252	360	540	201,5	573,5	2251
évfolyam heti óraszám		6	3	7	10	15	6,5	18,5	
modul	tantárgy								
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)							18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv						62(2/hét)		62
műszaki alaposítás	villamos alapismeretek	108(3/hét)		180(5/hét)					288
	gépészeti alapismeretek	90(2,5/hét)	108(3/hét)	72(2/hét)					270
gépészeti alapismeretek	Műszaki dokumentáció				108(3/hét)				108
	Gépészeti alapismeretek				36(1/hét)	36(1/hét)			72
	Anyagismeret, anyagvizsgálat				72(2/hét)	36(1/hét)			108
hegesztési technológia előkészítése	Hegesztés alapismeretei				72(2/hét)	180(5/hét)			252
hegesztési feladatok	Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)				36(1/hét)	144(4/hét)		93(3/hét)	273
	Gázhegesztés				36(1/hét)	144(4/hét)		93(3/hét)	273
	Fogyó elektródás védőgáz (MIG/MAG) ívhegesztés						62(2/hét)	186(6/hét)	248
	Volfrám elektródás semleges védőgáz ívhegesztés (TIG)						62(2/hét)	186(6/hét)	248
	Egyéb hegesztési eljárások						15(0,5/hét)		15
	A hegesztett kötések minőségi követelményei							16(0,5/hét)	16
Egybefüggő szakmai gyakorlat						140			140

GÉPÉSZET ÁGAZAT-IPAR SZAKMAIRÁNY-IPARI GÉPÉSZ SZAKMA									
4 0715 10 09									
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat bent	1/9. gyakorlat kint	2/10. elmélet	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet	3/11. gyakorlat	képzés összóra száma
évfolyam összes óraszám		216	108	252	396	504	310	465	2251
évfolyam heti óraszám		6	3	7	11	14	10	15	
modul	tantárgy								
munkavállal ói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)							18
munkavállal ói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv						62(2/hét)		62
műszaki alapozás	villamos alapismeretek	108(3/hét)		180(5/hét)					288
	gépészeti alapismeretek	90(2,5/hét)	108(3/hét)	72(2/hét)					270
gépészeti feladatok	Anyagismeret				72(2/hét)				72
	Gépészeti ismeretek				108(3/hét)				108
	Műszaki rajz				72(2/hét)				72
	Mérés és anyagvizsgálat				36(1/hét)	72(2/hét)			108
	Gépészeti gyakorlatok					144(4/hét)			144
	CAD -rajzolás						62(2/hét)		62
gépelemek szerelési feladatai	gépelemek				108(3/hét)		93(3/hét)		201
	szerelési gyakorlat					288(8/hét)		248(8/hét)	536
ipari gépészeti	Fémmegmunkálások						93(3/hét)		93
	Üzembehelyezés gyakorlata							217(7/hét)	217
Egybefüggő szakmai gyakorlat						140			

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT -KÖMŰVES SZAKMA								
4 0732 06 08								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat tanműhely	2/10. elmélet tanműhely/duális képző	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet tanműhely/duális képző	3/11. gyakorlat	képzés összóraszáma
évfolyam összes óraszám		216	360	414	486	387,5	387,5	2251
évfolyam heti óraszám		6	10	11,5	13,5	12,5	12,5	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
építőipari ágazati alapképzés	Építőipari alapismeretek	126(3,5/hét)						126
	Építőipari kivitelezési alapismeretek		324(9/hét)					324
	Építőipari rajzi alapismeretek	72(2/hét)						72
	Munka - és környezetvédelem		36(1/hét)					36
alépipítványi munkák	Földmunkák, alapok				72(2/hét)	31(1/hét)	31(1/hét)	134
felépipítványi munkák	Falszerkezetek			54(1,5/hét)	108(3/hét)	46,5(1,5/hét)	62(2/hét)	270,5
	Nyílászárók, boltívek			54(1,5/hét)	36(1/hét)		62(2/hét)	152
	Koszorúk, földemek, boltozatok			72(2/hét)	108(3/hét)	31(1/hét)	108,5(3,5/hét)	319,5
	Lépcsők, rámpák			36(1/hét)	54(1,5/hét)	31(1/hét)	62(2/hét)	183
befejező munkák	Vakolási munkák			36(1/hét)	72(2/hét)	31(1/hét)	31(1/hét)	170
	Kültéri burkolatok			36(1/hét)	36(1/hét)	15,5(0,5/hét)	31(1/hét)	118,5
komplex szakmai ismeretek	Szakmai portfólió			72(2/hét)		62(2/hét)		134
	Szakmai számítások			54(1,5/hét)		77,5(2,5/hét)		131,5
Egybefüggő szakmai gyakorlat					140			

SZOCIÁLIS ÁGAZAT_SZOCIÁLIS ÁPOLÓ ÉS GONDOZÓ SZAKMA								
4 0923 22 03								
		1/9. elmélet	1/9. gyakorlat tanműhely	2/10. elmélet tanműhely/ duális képző	2/10. gyakorlat	3/11. elmélet tanműhely/ duális képző	3/11. gyakorlat	képzés összóraszáma
évfolyam összes óraszám		144	432	360	540	232,5	542,5	2251
évfolyam heti óraszám		4	12	10	15	7,5	17,5	
modul	tantárgy							
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	18(0,5/hét)						18
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv					62(2/hét)		62
szociális ágazati alapképzés	szakmai személyiségfejlesztés		144(4/hét)					144
	pszichológia		72(2/hét)					72
	egészségügyi ismeretek		72(2/hét)					72
	elsősegélynyújtás alap ismeretei		54(1,5/hét)					54
	társadalomismeret	54(1,5/hét)	18(0,5/hét)					72
	szociális ismeretek	72(2/hét)	72(2/hét)					144
lelki egészségvédelem	mentálhigiéné			36(1/hét)	18(0,5/hét)			54
	szakmai kommunikáció és készségfejlesztés				72(2/hét)	31(1/hét)	46,5(1,5/hét)	149,5
	esetmegbeszélés és szupervízió						46,5(1,5/hét)	46,5
szociális munkavégzés ismeretei és eszközei	szociálpolitika			36(1/hét)			46,5(1,5/hét)	82,5
	jogi ismeretek			36(1/hét)				36
	társadalomismeret			36(1/hét)	36(1/hét)			72
	szociális munka					31(1/hét)	46,5(1,5/hét)	77,5
gondozás	Gondozási alap ismeretek			18(0,5/hét)	36(1/hét)			54
	Gondozási szükségletek felmérése			18(0,5/hét)	18(0,5/hét)			36
	Gondozás az alapellátásban				36(1/hét)		31(1/hét)	67
	Gondozás a szakosított ellátásban				36(1/hét)		46,5(1,5/hét)	82,5
	Szociális gondozás adminisztrációja					15,5(0,5/hét)	46,5(1,5/hét)	62
	Akadályozottság és a segédesszközök					31(1/hét)	31(1/hét)	62
fejlesztő foglalkozások	Szocioterápia -, és foglalkoztatásterápia			36(1/hét)	36(1/hét)		62(2/hét)	134
ápolástan	Ápolási alap ismeretek			36(1/hét)	54(1,5/hét)			90
	Betegmegfigyelés				72(2/hét)			72
	Szakápolási ismeretek					15,5(0,5/hét)	46,5(1,5)	62
	Ápolási adminisztráció						46,5(1,5/hét)	46,5
klinikumi ismeretek	Belgyógyászati ismeretek			36(1/hét)	36(1/hét)	15,5(0,5/hét)	15,5(0,5/hét)	103
	Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések			36(1/hét)	36(1/hét)	15,5(0,5/hét)	15,5(0,5/hét)	103
	Kisklinikumi ismeretek					15,5(0,5/hét)	15,5(0,5/hét)	31
	Gerontológia, geriátria			36(1/hét)	54(1,5/hét)			90
Egybefüggő szakmai gyakorlat				140				

Közismeret nélküli szakképző iskolai képzés szakmai óraterve

KREATÍV ÁGAZAT- DIVATSZABÓ - NŐI SZABÓ SZAKIRÁNY ÓRATERVE:

KREATÍV ÁGAZAT	4 0723 16 03				
DIVATSZABÓ - NŐI SZABÓ SZAKIRÁNY		KSZ 11		KSZ 12	
	Tantárgyak	évfolyam		évfolyam	
		elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	1			
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv			2	
Kreatív ipari ágazati alapoktatás	Ábrázolási gyakorlat	3			
	Kreatív műhely		9		
	Művészettörténeti alapismeretek	2			
	Munkahelyi egészség és biztonság	1			
	Digitális szakmai ismeretek	1			
Textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta készítése	3			
	Textiltermékek gyártástechnológiája	1			
	Textiltermékek készítése gyakorlat		3		
Lakástextiliák készítése	Lakástextiliák gyártástechnológiája	2			
	Lakástextiliák készítése		2		
Anyag- és áruismeret	Anyagismeret	2		3	
	Áruismeret			1	
Női ruhák készítése	Női ruhák gyártástechnológiája	2		2	
	Női ruhák készítése gyakorlat				15
	Női ruhák értékesítése			1	
	Női ruhák szerkesztése, modellezése	3		5	

	Női ruhák szerkesztése, modellezése				3
	gyakorlat				
	Modellrajz és stílustan				3
Szakmai összesen		21	14	14	21
		35		35	
Egybefüggő szakmai gyakorlat			140		

GÉPÉSZET ÁGAZAT HEGESZTŐ SZAKMA ÓRATERVE:

GÉPÉSZET ÁGAZAT	4 0715 10 08				
HEGESZTŐ		KSZ 11		KSZ 12	
	Tantárgyak	évfolyam		évfolyam	
		elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	1			
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv			2	
műszaki alapozás	villamos alapismeretek	4	4		
	gépészeti alapismeretek	4	4		
gépészeti alapmérések	Műszaki dokumentáció	3			
	Gépészeti alapmérések	1	1		
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	1	1		
hegesztési technológia előkészítése	Hegesztés alapismeretei	1	4		
hegesztési feladatok	Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)	1	2	2	6
	Gázhegesztés	1	2	2	5
	Fogyó elektródás védőgázos (MIG/MAG) ívhegesztés			2	6
	Volfrámelektródás semleges védőgázos ívhegesztés (TIG)			2	6
	Egyéb hegesztési eljárások			1	
	A hegesztett kötések minőségi követelményei				
Szakmai összesen		17	18	10	24
		35		35	
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140			

KERESKEDELEM ÁGAZAT – KERESKEDELMI ÉRTÉKESÍTŐ SZAKMA ÓRATERVE:

A képzés indításakor figyelembe vesszük az előző tanulmányokat, gyakorlati időt, stb., azokat a lehetséges mértékben beszámítjuk, illetve a képzés intenzitását is növeljük, így a képzés időtartama 1 tanévre rövidül.

KERESKEDELMI ÉRTÉKESÍTŐ		
		képzés összóraszama
évfolyam összes óraszama		618(heti 18 tanóra)
évfolyam heti óraszama		18(34 hétre)
modul	tantárgy	
munkavállalói ismeretek	munkavállalói ismeretek	12
munkavállalói idegen nyelv	munkavállalói idegen nyelv	34
gazdálkodási tevékenység ellátása	gazdasági ismeretek	54
	Vállalkozások működtetése	18
üzleti kultúra és információkezelés	kommunikáció	27
	digitális alkalmazások	34
kereskedelmi egység működtetése	Kereskedelmi ismeretek	154
	Üzlet működtetése	67
	Pénztárgépkezelés	62
	Termékismeret és -forgalmazás	94
	Üzleti kommunikáció	62
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT- KŐMŰVES SZAKMA ÓRATERVE:

ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT - KŐMŰVES SZAKMA 4 0732 06 08		KSZ 11. évfolyam		KSZ 12. évfolyam		A képzés összes minimum óraszám
Évfolyam összes óraszám		648		369		1017
		elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek			9 óra - 0,5/hét		9 óra
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv			36 óra - 2/hét		36 óra
Ágazati alapoktatás	Építőipari alapismeretek	54 óra - 1,5/hét				54 óra
	Építőipari kivitelezési alapismeretek		162 óra - 4,5/hét			162 óra
	Építőipari rajzi alapismeretek	36 óra - 1/hét				36 óra
	Munka- és környezetvédelem		18 óra - 0,5/hét			18 óra
	Tanulási terület összóraszám	90 óra	180 óra			270 óra
Alépitményi munkák	Földmunkák, alapok	18 óra - 0,5/hét	18 óra - 0,5/hét		18 óra - 1/hét	54 óra
	Tanulási terület összóraszám	18 óra	18 óra		18 óra	54 óra
Felépitményi munkák	Falszerkezetek	36 óra - 1/hét	72 óra - 2/hét	18 óra - 1/hét	18 óra - 1/hét	144 óra
	Nyílásáthidalók, boltövek			18 óra - 1/hét	36 óra - 2/hét	54 óra
	Koszorúk, födémelek, boltozatok	36 óra - 1/hét	54 óra 1,5/hét		54 óra - 2,5/hét	144 óra
	Lépcsők, rámpák	18 óra - 0,5/hét		18 óra - 1/hét	54 óra - 2,5/hét	90 óra
	Tanulási terület összóraszám	90 óra	126 óra	54 óra	162 óra	432 óra
Befejező munkák	Vakolási munkák	18 óra - 0,5/hét			36 óra - 2/hét	72 óra
	Kültéri burkolatok		36 óra - 1/hét		18 óra - 1/hét	54 óra
	Tanulási terület összóraszám	18 óra	54 óra		54 óra	126 óra
Komplex szakmai ismeretek	Szakmai portfólió	18 óra - 0,5/hét		18 óra - 1/hét		36 óra
	Szakmai számítások	36 óra - 1/hét		18 óra - 1/hét		54 óra
	Tanulási terület összóraszám	54 óra		36 óra		90 óra
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			80 óra			
Heti óraszámok:		7,5 óra/hét	10,5 óra/hét	7,5 óra/hét	12 óra/hét	

V. DOBBANTÓ PROGRAM ÉS MŰHELYISKOLA

BEVEZETÉS

A 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről három, egymáshoz szemléletmódjában és módszertanában szervesen kapcsolódó program elindítását teszi lehetővé a szakképzésen belül az olyan fiatalok számára, akik lemaradtak a tanulásban, esetleg nem sikerült az alapfokú végzettséget megszerezniük, kudarcélményekkel és kompetenciahiánnyal küzdenek, a pályaválasztásukat illetően bizonytalanok. A tanulók egy része korai iskolaelhagyó vagy lemorzsolódás által veszélyeztetett. A három rugalmas tanulási utat képviselő program a szakképző iskolában előkészítő évfolyamon indítható orientációs fejlesztés és dobbantó program, valamint a részszakma megszerzéséhez eljuttató műhelyiskola. Mindhárom program közös pedagógiai alapokon nyugszik: a diákok egyéni fejlődését szem előtt tartva munkálkodik azon, hogy az adott program céljának megfelelő szintre tudja eljuttatni a résztvevő fiatalokat.

Jelen dokumentum bemutatja a DOBBANTÓ és a MŰHELYISKOLA programok legfontosabb jellemzőit és kereteit, a programok indításához szükséges személyi, tárgyi és szervezeti feltételeket, tanulási tartalmakat, valamint a vezető feladatait a programok elindítása és megvalósítása során.

A szakmai program támaszkodik a rugalmas tanulási utakat jelentő programok előzményeinek tapasztalataira (Szakképzési Hídprogram, „régii Dobbantó Program”), valamint a Piarista Rend Göd 2.0 modelljére, amelynek keretében a gödi Piarista szakképző intézmény 2018 őszén egy hároméves pilot projekt keretében orientációs előkészítő évet indított. A tájékoztató tükrözi a 2019/2020. tanévben négy szakképzési centrum hat iskolájában pilot jelleggel működő orientációs előkészítő évfolyam tapasztalatait, valamint a 2020/2021. tanévben a szakképzési centrumok szélesebb körében induló orientáció, dobbantó és műhelyiskola programok tapasztalatait is.

A dobbantó program és a műhelyiskola egyedi jellemzői

Dobbantó program

Jogszályi háttér

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) 19. § (4) alapján a szakképző iskola előkészítő évfolyamon dobbantó program keretében alapkompentencia-fejlesztést folytathat.
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) 51. § (4) szerint a dobbantó programban az a tanuló vehet részt, aki a megelőző tanév utolsó napjáig a tizenhatodik életévét betöltötte és alapfokú végzettséggel nem rendelkezik.
- Az Szkr. 53. § (2) a) alapján a dobbantó program elvégzését követően a tanuló a műhelyiskolában folytathatja tanulmányait.
- Az Szkr. 171. § (2) és (3) alapján az előkészítő évfolyamon járó ösztöndíj havonkénti összege az ösztöndíj alapjának nyolc százaléka.

A dobbantó program célcsoportja és célkitűzései

A dobbantó program keretében szervezett alapkompentencia-fejlesztés célja, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő, az iskolai rendszerű oktatásban lemaradó, vagy a rendszerből már kisodródott 16. életévüket betöltött fiatalokat felkészítse a szakmatanulásra. A dobbantó program kimeneti követelménye tehát az, hogy az érintett diák megtalálja a számára vonzó részs szakmát, valamint rendelkezzen e részs szakma tanulásának megkezdéséhez szükséges kompetenciákkal, illetve azokkal a kompetenciákkal, amelyek szakmától függetlenek, minden szakma elsajátításához szükségesek. A programban mentortanár közreműködésével minden tanuló egyéni, a saját képességeinek és terveinek megfelelő fejlesztés révén éri el ezt a kimenetet. A dobbantó program képzési ideje rugalmas, addig tart, ameddig a tanuló felkészül a műhelyiskolai továbblépésre.

A dobbantó program főbb jellemzői:

- A program megvalósítása kis létszámú csoportokban történik (az 5-8 fős csoportok szervezése javasolt).

- A képzést az iskola előkészítő évfolyam keretében valósítja meg, de a tanuló számára a képzési idő rugalmas (a tanév során bármikor bekapcsolódhat). A program addig tart, amíg a diák felkészültté válik a műhelyiskolai továbblépésre.
- Heti óraszám: 25 óra/hét
- Beiskolázás: a célcsoporthoz tartozó diákok nagy része nem foglalkozik tudatosan a továbbtanulással, illetve – már lemorzsolódott tanulók esetén - a visszakapcsolódással a közoktatás rendszerébe, így számítani kell arra, hogy kevesen jelentkeznek célirányosan a programra. Ha az iskola elkötelezett a program indítása mellett, mert hisz abban, hogy bizonyos tanulók számára ez a program jelentheti a megfelelő továbblépési lehetőséget, akkor aktív szerepvállalással, a célcsoport „felkutatásával” érhető el a tanulók beiskolázása. Célszerű az általános iskolákkal, és egyéb szervezetekkel (pl. családsegítő, gyermekvédelem, szociális munkások, önkormányzat stb.) felvenni a kapcsolatot, majd a látótérbe került diákok családjait személyesen is érdemes felkeresni. Aktív marketingtevékenységgel kell a programok láthatóságát, az információk elérhetőségét biztosítani.
- Tanulási tartalom:
 - Részszakma tanulásának megalapozása a megfelelő alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésével
 - Célzott fejlesztés, amely bemeneti mérésen alapul és egyéni tanulási utak révén valósul meg
 - Pályaorientáció, életpályatervezés: a tanuló számára megfelelő részszakma megtalálásának segítése
 - A tanulási tartalmak szervezése nem a hagyományos tantárgyi keretekre bontva, hanem projektalapú képzési formában történik.
 - NEM az általános iskolai tananyag pótlása a cél
 - A projektek gyakorlatorientált módon integrálják az egyes tanulási tartalmakat, műveltségterületeket.
- Nap felépítése: órák helyett blokkok, projektek: nyitó körrel indul a nap és zárókörral fejeződik be. Célszerű a 45 perces órák helyett nagyobb blokkokba szervezni a tanegységeket (pl. kommunikációs, társadalomtudományos, természettudományos blokkok a heti projekt (egy adott szakma, ágazat) tematikájához illeszkedve.
- Fejlesztő értékelés (osztályzat nincs).
- Külső helyszínek szerepe fontos: tanműhely, DKA labor, kirándulások, programok,

vállalati helyszínek.

- Egyéni fejlődési terv támogatása egyéni kíséréssel (mentor)
- A dobbantó program kimenete az adott műhelyiskolai képzésre történő felkészítés és továbblépés, de önmagában sem alapfokú, sem szakmai végzettséget nem ad a program.
- A dobbantó programban részt vevő tanuló ösztöndíjra jogosult, amelynek mértéke az ösztöndíj alapjának öt százaléka (hat igazolatlan óra elérése esetén a tanév hátralévő részében már nem jár ösztöndíj)

Műhelyiskola

Jogszábeli háttér

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) 21. § (2) alapján a műhelyiskola szakképző iskolában indítható, a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz szükséges ismeretek megszerzését segítő képzési forma.
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) 53.
- § (1) alapján a műhelyiskola folyamatos mentori támogatással segíti a tanuló személyes és társas kompetenciáinak fejlődését, és az önálló életkezéséhez szükséges alapismeretek megszerzését.
- Az Szkr. 53. § (2) alapján műhelyiskolában alapfokú végzettség birtokában 16. életévet betöltött tanuló, illetve alapfokú végzettséggel nem rendelkező tanuló a dobbantó program elvégzését követően folytathat tanulmányokat.
- Az Szkr. 53. § (3) és (4) alapján a műhelyiskolában részsakma megszerzésére irányuló felkészítés folyik egy-ötffős csoportokban, tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között, a képzési idő 6-24 hónap. Kiskorú személy műhelyiskolában való részvétele nem utasítható el.
- Az Szkt. 15. § (1) alapján a részsakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány szakképesítést tanúsít, illetve, ha a részsakmára történő felkészítés dobbantó program keretében és műhelyiskolában történt, államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.
- Szkr. 53. § (5) alapján a műhelyiskolában a tanuló a szakképző iskolai tanulót az ágazati alapoktatásban megillető ösztöndíj felére jogosult.

A műhelyiskola célcsoportja és célkitűzései

A műhelyiskolában azok a klasszikus iskolai környezetben nehezen oktatható, fejleszthető fiatalok tudnak részsakmát szerezni, akik lemorzsolódnának és végzettség nélkül lépnének ki a szakképzésből, de a műhelyiskolába a korábban már lemorzsolódott, szakmával nem rendelkező fiatalok is bekapcsolódhatnak. A részsakma elsajátítása tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között történik az egyén előrehaladásától függő tempóban (de legfeljebb 24 hónapig). A képzés során a fiatal fejlődését egy mentor is támogatja, a bemeneti mérésre és az egyéni célkitűzésekre alapozott kompetenciafejlesztés révén.

A műhelyiskola főbb jellemzői:

- A képzés 1-5 fős csoportokban valósul meg
- A képzés időtartama rugalmas, de - az egyén haladásától függően - minimum 6, maximum 24 hónapig tart
- A képzés indítása nem a tanév rendjéhez kötött
- Heti óraszám: 20 óra/hét
- Beiskolázás: a dobantó programot elvégző tanulók beiskolázása mellett a közvetlenül műhelyiskolába belépő (általános iskolai végzettséggel rendelkező) fiatalok elérése aktív szerepvállalást és marketingtevékenységet igényel az iskola részéről. A műhelyiskolai képzésbe azok a szakképzői iskolai képzésben részt vevő tanulók is beiskolázhatók, akik rosszul teljesítenek, lemorzsolódással veszélyeztetettek.
- A részsakma elsajátítása a gyakorlati képzés helyszínén történik, tanműhelyben vagy munkahelyen.
- A képzés gyakorlatorientált, a műhelyiskolában a szakmai elmélet és gyakorlat szétválasztása helyett a kettő szervesen integrálódik, a szakmai tartalom egészét lefedő, elméletvezérelt cselekvésekre épített oktatás folyik.
- Közismereti tartalom a műhelyiskolai képzésben már nincs, de a tanműhelyi/munkahelyi fókusz mellett a képzésnek van egy iskolai „lába”, ahol a tanuló kompetenciáinak fejlesztését mentor segíti, bemeneti mérésre alapozott egyéni fejlődési terv alapján. Amennyiben a tanuló a dobantó programot is ugyanabban az iskolában végezte el, a mentor személye állandóságot jelenthet számára a műhelyiskolába történő átlépéskor.
- A műhelyiskolai képzés akkor ér véget, amikor a mester (és a mentor) véleménye alapján a tanuló felkészült a vizsgára. A részsakma megszerzése, amely szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít, egyben alapfokú végzettséget is biztosít a tanuló számára. Így, bár a dobantó program önmagában nem ad végzettséget a tanulónak, a hozzá szorosan kapcsolódó műhelyiskola elvégzését követően biztosítja

mind a szakmai mind az alapfokú végzettség megszerzését.

- A programban részt vevő tanuló ösztöndíjra jogosult, amelynek mértéke a szakképző iskolában folyó ágazati alapoktatásban járó ösztöndíj fele (hat igazolatlan óra elérése esetén a tanév hátralévő részében már nem jár ösztöndíj)

A dobbantó program és a műhelyiskola közös jellemzői

Szervezeti feltételek

A rugalmas tanulásszervezési fómák integrálása a szervezeti kultúrába

A rugalmas tanulási utakat képviselő programok – a résztvevő tanulók hátrányos társadalmi-szociális helyzete, az alkalmazott pedagógiai szemlélet és gyakorlat, a tanulásszervezés eltérő keretei (napi- és heti rend), a tanulás rendhagyó fizikai környezete és nem utolsósorban az oktatói team létrejötte és működése miatt – jelentős mértékben eltérnek az iskola többi képzésétől. Az intézményvezető szerepe a program sikerében létfontosságú: vezetői támogatásra van szükség ahhoz, hogy a program, annak speciális feltételrendszerével és eltérő munkakörülményeivel integrálható legyen az intézmény működésébe. A vezetés feladata, hogy a program szempontjai beépüljenek a stratégiai gondolkodás folyamatába, ne írassák felül azokat rövid távú, eseti szempontok. A vezetői támogatás és érzékenység a programban érintett kollégák és tanulók számára egyaránt alapvető fontosságú: az oktatói team igényeit és szükségleteit figyelembe véve kell az elvárásokat megfogalmazni, ugyanakkor biztosítani kell a megvalósításhoz szükséges feltételeket is. A teljes oktatói testület számára láthatóvá kell tenni a team működését, ez egyrészt lehetőséget ad arra, hogy az érdeklődő oktatókat bevonják a rugalmas utat megvalósító programokba, de megteremti annak az alapját is, hogy a rugalmas utat képviselő képzéseken alkalmazott pedagógiai módszerek elterjedjenek az intézmény egészében. Ez azért is kívánatos, mert az orientáció elvégzését követően a tanulók a szakképzés hagyományos útjaiba kapcsolódnak majd vissza, amit megkönnyítene számukra, ha ismerős módszerekkel dolgozhatnának tovább. Vezetői támogatás szükséges ahhoz is, hogy a (orientációs, dobbantó és műhelyiskola programban résztvevő) diákok is az iskola tanulóinak érezhessék magukat, akik hozzájárulnak az iskola hírnevének öregbítéséhez.

Együttműködés a programok megvalósítása során szakképzési centrumon belül és szakképzési centrumok között

Ha egy iskolán belül többfajta rugalmas tanulási utat jelentő program (dobbantó és műhelyiskola) is indul, illetve a szakképzési centrum több intézményében is tervezik a programok bevezetését, akkor

célszerű ezek működését összehangolni (az oktatói teamek kiválasztása, képzések szervezése, a centrumon belüli tudásmegosztás, tapasztalatcsere szervezése, a napi- és heti rend kialakításának módszertana, a szervezet fejlődésének, illetve a programok intézményesülésének nyomonkövetése, stb. terén). Célszerű továbbá a programokat megvalósító más szakképzési centrumokkal is együttműködni (hálózatosság) kihasználva a vertikális és horizontális tanulás lehetőségét.

Tanuló szervezeti működés

A rugalmas tanulási utak alkalmazásának kiemelt célja a tanulók kompetenciáinak fejlesztése, pályaorientációja, az egyéni utak pedagógiáján keresztül az eredményes életpálya-kísérés megvalósítása. A rugalmas képzési formák megvalósítása, integrálása az intézménybe lehetőséget ad az innovációra, a tapasztalatok beépítésén alapuló korrekciókra nemcsak a program, hanem intézményi szinten is, megteremtve ezzel a tanuló szervezeti működés alapjait.

Személyi feltételek

Oktatók támogatása

A rugalmas tanulási utat képviselő programok sikerének legfőbb kulcsa az oktató. Ezért különösen fontos vezetői feladat a megfelelő pedagógusok kiválasztása, az oktatói team tagjainak felkészítése és támogatása, az alternatív oktatási módszerek és tanulásszervezési folyamatok feltételeinek megteremtése.

Oktatói team kiválasztása

A rugalmas tanulási utakat megvalósító programokban folyó pedagógiai munka olyan kreatív kihívást jelent, ahol a kis csoportlétszámokból adódóan lehetőség van minden egyes diákra odafigyelni, hátrányaik leküzdésében segíteni, a napi programok tartalmát a helyzethez illeszkedően rugalmasan alakítani. Kulcsfontosságú, hogy olyan kollégák - oktató, mester, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, szociális munkás, szociálpedagógus, mentálhigiénés szakember, ifjúságsegítő szakember stb. - kerüljenek az oktatói teambe, akik önként és szívesen vállalják a munkát a tanulásban lemaradt, többségében nehéz élethelyzetben lévő diákokkal, képesek őket megérteni és helyzetüket elfogadva segíteni fejlődésüket. A team összetételének kialakításakor a fent leírt pedagógiai attitűd megléte a legfontosabb szempont, fontosabb az oktatók tantárgyi szakosodásánál is (matematika, magyar stb.): mivel a rugalmas tanulási utak esetén a tanítás nem hagyományos tantárgyi keretek között folyik, hanem jellemzően gyakorlatorientált projektek keretében, a programokban tanító oktatóknak

folyamatosan át kell lépniük a tantárgyi határokat. Célszerű ugyanakkor az oktatói team összetételét úgy kialakítani, hogy legyen oktató szakmai, humán, reál és/vagy természettudományos területről, illetve ajánlott gyógypedagógus kolléga bevonása is a teambe. Az oktatói team kiválasztásánál a program szempontjain kívül eső tényezőket – pl. azért vonni be egy kollégát a teambe, hogy meglegyen az óraszám – akkor is el kell kerülni, ha első látásra kézenfekvő megoldásnak tűnik. Ha nem megfelelő indíttatásból lesz egy kolléga az oktatói team tagja, az később az egész képzés sikerét alááshatja. A team kialakításánál fontos szempont az is, hogy a team tagok tudjanak együtt dolgozni.

Teamülések

Az oktatók hetente 1-2 alkalommal team ülést tartanak, ahol értékelik az elmúlt hetet és – a havi, illetve éves terv kibontásaként – megtervezik a következő hét feladatait, valamint megosztják, megbeszélik egymással a diákokkal kapcsolatos tudnivalókat, fejleményeket. A team ülések a pilot résztvevők tapasztalatai alapján időigényesek, kb. 2 órás időtartamúak, de a megbeszélésekbe fektetett idő megtérül, a projektek megtervezéséhez szükség van a feladatok egyeztetésére, személyre szabására, és a diákokról való beszélgetés is „kifizetődik”.

Teamvezető

Az oktatói teamet a teamvezető vezeti. Olyan személy kiválasztására van szükség, aki pozitív tapasztalattal rendelkezik a tanulási lemaradással küzdő diákokkal való munkában, akiben bíznak a diákok, és akit elfogadnak vezetőként a teamtagok. A teamvezető elhivatott a „segítő” pedagógia terén, és képes megszerzett tudását, tapasztalatát átadni, az adott teamre, célcsoportra adaptálni, hiszen minden intézménynek más az arculata, mások a hagyományai, a szakmai tapasztalatai, eltérő a szervezeti kultúrája.

A team tagok órarendje és feladatai

Az orientációs fejlesztésben, a dobbantó programban módszertanilag javasolt a kettős vezetésű órák tartása (pilot tapasztalatok alapján ideális, ha az órák kb. 40%-ában sikerül a kettős óravezetést megvalósítani). A kollégák órarendjét úgy célszerű összeállítani, hogy a nap egészét a csoporttal töltsék, adott napon ne kelljen a hagyományos képzési rendszerben is órát tartaniuk.

Az oktatók heti javasolt kontaktóra száma egyéb munkaköri feladataikra tekintettel alacsonyabb a hagyományos képzésben tanító kollégáiknál. Ilyen egyéb munkaköri feladat a már említett team üléseken való részvétel, a diákok mentorálása, az egyéni fejlődési tervek egyeztetése és megvalósulásának támogatása, munkahely-látogatásra, munkakörök megismerésére felkészítés és kísérés, tananyagfejlesztés (digitális is), kapcsolattartás a szülőkkel, műhelymunkák szervezése és azokon való részvétel iskolán belül és kívül. Ezen tevékenységek a tantárgyfelosztásban maximum heti 4 tanóra tartalomban elismerhetők.

A team tagjainak felkészítése, szakmai támogatása

Bár a rugalmas tanulási utak nem előzmény nélküliek a (szak)képzésben, mind az orientációs fejlesztés, mind a dobbantó és a műhelyiskola programok megvalósítása igényli a programokban részt vevő kollégák felkészítését. Az oktatóknak ismerni és azonosulni kell a személyközpontú pedagógia alapelveivel és módszereivel ahhoz, hogy alkalmazni tudják eljárásait. Ez – a tanulási folyamat elején állók számára – hosszú időt igénylő változási folyamatot jelent, aminek útja csak kis lépésekkel járható végig. A team tagok korábbi gyakorlatától, innovációs tapasztalataitól függően a felkészítés fókuszai a következő területek lehetnek:

- a segítő pedagógia lényege és eljárásai, különös tekintettel a mentori tevékenységre
- különböző alternatív pedagógiai módszerek, aktív tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- tanulói portfólió
- egyéni fejlődési terv
- fejlesztő értékelés.

Az oktatók együttműködő tanulásának alapját az oktatói team adja. A képzések egy része megtervezhető a program indítása előtt, de alkalmazni azokat csak a gyakorlati kipróbálást követően, kis, biztonságos lépéseken keresztül, teammunkában lehet. Fontos az is, hogy az oktatók változási-tanulási folyamatát rendszeres külső szakmai segítség támogassa egy segítő mentor személyében, aki kétheti-havi rendszerességgel megbeszéli velük az aktuális sikereiket és gondjaikat, támogatja őket a szemlélet- és gyakorlatváltás folyamatában. További szakmai segítséget jelentenek több rugalmas tanulási utat megvalósító iskola teamjei számára szervezett műhelyek, ahol az egymástól tanulásra, az iskolák közötti tapasztalatcserére is lehetőség nyílik. Emellett fontos, hogy időről időre újabb továbbképzési alkalmak is biztosítottak legyenek.

Tárgyi feltételek

Megfelelő tanulási környezet biztosítása

A tanulás fizikai környezete jelentősen befolyásolja a tanulás eredményességét. A rugalmas tanulási utat megvalósító programok esetén az alternatív pedagógiai szemlélet célkitűzéseit támogató tanulási környezetet kell kialakítani. A hagyományos iskolai tanteremtől eltérő foglalkozási térre van szükség, amely a társas együttlétre és a szabad sáv programjainak megvalósítására is lehetőséget ad. Egy olyan csoportszobára van szükség, ahol a projektek kényelmesen megvalósíthatók és pihenő-beszélgető sarok, teakonyha is kialakítható. A pilot tapasztalatok alapján a diákok sok helyen maguk is részt vettek a terem kialakításában és berendezésében (pl. festés), ami segített a csoport összekovácsolódásában. Mindegyik pilot résztvevő esetében szerves része lett a nyitókörnek a közös reggeli-készítés, ami segített a közösségformálásban, a bizalmi légkör kialakításában. A terem berendezésének és felszereltségének fontos elemei a mobilizálható padok és asztalok, polcok, szekrények a tároláshoz (tanulói portfóliók, tanári segédeszközök, tanulást, segítő eszközök, ikt eszközök, wifi, társasjátékok, sporteszközök, hangszerek stb.). A tantermeket célszerű az iskola egy olyan részében kialakítani, ahol nem jelent problémát, hogy napirendjük eltér az iskola hagyományos csengetési rendjétől.

Tanműhelyek, DKA laborok szerepe

Az orientációs fejlesztés és a dobbantó program keretében a tanulók megismerkednek a szakmák széles körével, míg a műhelyiskolában egy adott részsakma elsajátítása zajlik. Mindhárom képzés esetében fontos szerep jut az iskolai tanműhelyeknek, illetve a DKA laboroknak, ahol a diákok megtekinthetik, kipróbálhatják az egyes eszközöket. A pilot tapasztalatok alapján nemcsak a dobbantó és orientációs évfolyamokon, de még a műhelyiskolában is célravezető eleinte játékos formában dolgozni az anyagokkal: a tanulók az adott szakma eszközeivel dolgozva, de eleinte nem a szakmai paramétereknek megfelelő terméket készítenek, hanem egy olyan kreatív produktumot, amelyet 2-3 fős csoportokban dolgozva maguk találnak ki, terveznek és valósítanak meg (pl. fából vagy fémből egy szobrot). Úgy sajátítják el ezáltal a szakma szabályainak megfelelő eszközhasználatot és úgy tesznek szert anyagismeretre, hogy közben kreatív hajlamaikat, az életkorukból adódó játékoságukat is meg tudják élni. Mivel a feladat nyitott, rossz megoldások sincsenek, így a tanulók kevésbé szembesülnek kudarcélménnyel.

Külső helyszínek

A tanulás terei iskolán kívüli helyszíneket, eseményeket is magukba foglalnak, a rugalmas tanulási utakat képviselő programok estén ezekre a külső helyszínekre és programokra különösen nagy hangsúly esik. Ezek közül a legjellegzetesebb az átlagosan heti rendszerességgel sorra kerülő munkahely látogatás, munkaköri feladatok megismerése (job shadowing). De informális és nonformális tanulásra is sokszor az iskolán kívüli terekben nyílik lehetőség (kirándulás, sport, színház, ügyintézés, önkénteskedés, stb. során) és a külső programok során a segítő párok megbeszélésére is lehetőség van.

A tanulás tartalma és szervezése

Kompetenciafejlesztés

Mind a dobbantó program, mind a műhelyiskola mentori tevékenységének célja a tanulók kompetenciáinak fejlesztése, a programba bevont oktatók és mesterek tehát nem tantárgyakat tanítanak és nem hagyományos tanórák keretében dolgoznak. A tanulásszervezés módszerei közül kitüntetett szerepe van az aktív tanulást támogató eljárásoknak, így többek között a kooperatív munkának, a projekt munkának, az egyéni kutatómunkának, a saját élményű tanulásnak, a fejlesztő értékelés alkalmazásának. A programok megvalósítása során fejlesztendő legfontosabb készségek és kompetenciák a következők:

- Kommunikációs kompetenciák
- Tanulási kompetenciák
- Szociális kompetenciák
- Életpálya építéssel és a munkavállalói léttel kapcsolatos kompetenciák
- A munkavégzéshez kapcsolódó kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- Alapkészségek
- Transzverzális készségek (kritikus gondolkodás, vállalkozói és kezdeményezőkézség, problémamegoldás, együttműködés képessége)

A fenti kompetenciaterek alábontása számos aldimenziót foglal magában, a kompetenciafejlesztés konkrét tartalmát a dobbantó program és a műhelyiskola célcsoportjaihoz igazodóan eltérő hangsúlyokkal kell kijelölni. A fejlesztendő kompetenciák az egyéni fejlődési utak

függvényében további területekkel bővíthetők.

A kompetenciák fejlesztése modulokon vagy komplex projekteken keresztül, valamint az iskolán belül és az iskolán kívül szervezett formális, nem formális és informális tanulási alkalmak során valósul meg. Minden diák fejlődési szükségleteit külön-külön felmérve, a kiinduló állapotot az egyéni fejlődési tervben rögzítve, az elérendő optimális célokat és annak szakaszait ugyanebben megtervezve szükséges nyomon követni.

A diákok értékelése

A diákok értékelése az egyéni fejlődési terveken (EFT) alapuló fejlesztő értékelés, szöveges formában (osztályzatot nem kapnak a tanulók). Az egyéni fejlődési terv egy folyamatosan fejlődő, alakuló dokumentum. Az induló egy, maximum másfél hónapban az egyes diákok meglévő kompetenciáinak feltárására, erősségeik megismerésére kerül sor. Erre lehet építeni az egyéni fejlődési terv céljainak meghatározását. A fejlődési cél kitűzésének aktív részese az érintett diák. A tervezett fejlődési célok eléréséhez rövidebb időszakokra meghatározott kisebb célok kitűzése és a fejlődés nyomon követése útján lehet eljutni. A fejlődési folyamatot a fejlesztő értékelés módszereit alkalmazva a mentorált és a mentor két-háromhavi időszak eredményeit áttekintve együtt értékelik és ez alapján tűzik ki a következő időszakra szóló célokat. Az egyes diákok fejlődésének eredményeit, dokumentumait a diák személyes portfóliójában gyűjtik. A kompetenciák értékelésének alapja a tanulási eredmények elérésén alapul. A tanulási eredmények részben az egyes képzési modulokban jelennek meg, részben pedig az informális és nonformális tanulási folyamatok hatására, melyekre lehetőséget biztosít a számos nem közismereti tartalom, azaz az életpálya építéssel kapcsolatos tartalmak, illetve a szabad sávban megvalósított tevékenységek (például a sport, a művészeti (kreatív) és egyéb szabadidős lehetőség biztosítása, melyek tartalmát részben szintén előre szükséges meghatározni, illetve kidolgozni. Ezen a területen az oktatók saját – nem feltétlenül a szaktárgyukhoz, szakterületükhöz kapcsolódó – tudásukat, képességeiket hozhatják be a tanulási folyamatba.

A tanulást támogató, fejlesztő értékelés interaktív módon értékeli a tanulók teljesítményét, amelyben kulcsfontosságú a tanulók önértékelésének ösztönzése, segítése. Ez az értékelés segíti a diákokot abban, hogy maguk is értsék, miért érik kudarcok őket, mitől eredményesek, s képesek legyenek célokat kitűzni önmaguk elé.

Az egyéni fejlődési utak rögzítését követően a megvalósítás folyamatában a tanulókat mentor támogatja: segíti őket az életpályatervezésben, pozitív énképük kialakításában, önismeretük növelésében. Mentor és mentorált között az ún. „egyénizésre” heti rendszerességgel kerül sor, ekkor értékelik a diák heti munkáját, eredményeit, számba veszik a következő hét feladatait és igény esetén

megbeszéljük a diákokat foglalkoztató egyéb kérdéseket. Egy mentortanárhoz kb. 2-3 mentorált tartozik, a mentorpárok kialakításába tanulót is érdemes bevonni. Pilot tapasztalat alapján a mentorszerep vállalásakor is az önkéntesség legyen a szervező elv (előfordulhat, hogy az oktatói team tagok közül nem mindenki egyformán érzi felkészülve magát a mentorszerepre, van, aki több, van, aki kevesebb mentoráltat tud vállalni).

A tanulási tartalmak szervezése

A tanév szervezése:

- első hét: ráhangolódás, ismerkedés
- első hónap: bemeneti mérés, segítő párok alakulása
- első másfél hónap: egyéni fejlődési tervek (EFT) elkészítése
- október közepe – január közepe: az EFT megvalósulásának első szakasza
- január közepe - március: az EFT második szakaszának megvalósítása
- április - június: az EFT harmadik szakaszának megvalósítása
- június: döntés az egyéni tanulási utakról, program zárása

A tanítási nap szervezése

A tanítási napok javasolt szervezési módja:

- Nyitó kör: ráhangolódást segítő, az esetleges otthonról hozott feszültségeket oldó beszélgető kör, amely az előző közös együttlét óta eltelt időszakban szerzett egyéni élmények megosztásán túl segíti az adott nap főbb eseményeire való ráhangolódást is. Oldott, szabad légkörben, akár együtt teázva-reggelizve zajlik.
- Két 90 perces blokkba szervezett tanítási egység, közte szünettel: a tanítási tartalmak megvalósítása projektalapú képzési formában történik. A projektek integráltan tartalmazzák a közismereti tartalmakat (pl. egy szakmaismereti projektnek lehetnek matematikai, anyanyelvi, társadalomtudományi stb. tartalmak). A „régibb dobantó program” rendelkezésre álló moduljai jól használhatók, de a tartalmakat a csoport igényeihez kell igazítani és szükség esetén aktualizálni kell. Célszerű, ha az oktatói team – az előre megtervezett témakörökben – saját tananyagokat is fejleszt (digitális tananyagokat is). A jó gyakorlatokból feladatbank építhető, ami a későbbiekben a rugalmas tanulási utat megvalósító intézmények rendelkezésére áll.
- Ebéd

- Szabad sáv: a diákok érdeklődése alapján szerveződő tevékenységekkel telik, ami a nem formális és informális tanulás útján támogatja személyes fejlődésüket. Ezek a tevékenységek semmivel sem kisebb értékűek, mint a tanórák. A rájuk fordított időkeret nem a „komolyabb” tanulásból vesz el, hanem hozzájárul a diákok kommunikációs, szociális és egyéb kompetenciáinak fejlődéséhez. A szabad sávban sor kerülhet a mentorral folytatott egyéni beszélgetésre, mozgásra-sportolásra, „bütykölésre”, közös játéokra, zenélésre, filmklubra, könyvklubra, filmkészítésre stb.
- Sportolás, kulturális tevékenység
- Záró kör: az aznapi sikereket, eredményeket tekintik át. Fontos, hogy ugyanaz az oktató/mester vezesse a napot záró megbeszélést, mint aki az indító beszélgető kört vezette, aki a diákokkal töltve a napot, ugyanazokat a tapasztalatokat élte át, mint ők.

A tanítási hét szervezése

A diákok heti, iskolai elfoglaltsággal töltendő ideje 25 tanórányi, egy-egy tanítási hét 3+2 napra oszlik. Három napon az alapkompenciák fejlesztése kap elsődleges hangsúlyt, míg a további két napon az életpálya építés, a vállalkozói és munkavállalói kompetenciák fejlesztése, a munkahelyek és munkakörök megismerése kerül előtérbe. Utóbbi, lehetőség szerint heti egy alkalommal intézményen kívül történik.

Egy lehetséges hetirend:

			H	K	SZ	Cs	P
8:00	8:40	nyitókör			Job shadowing		
8:50	10:20	1. blokk					
10:30	11:15	sport					
11.25	12:55	2. blokk	Szabad sáv egyéni beszélgetés			Szabad sáv egyéni beszélgetés	
Ebédszünet							
13:25	14:55	3.blokk+zárókör					

A tanulási tartalmak szervezése

A tanulási tartalmak szervezésére a tanév rendjéhez illeszkedő orientációs fejlesztés során az alábbiak szerint kerülhet sor:

Tartalom	Időkeret
Óra/hét	25
Bevezető hét (ismerkedés)	1 hét
Záró hét (visszacsatolás)	1 hét
Tanulási tartalmak	34 hét
Felhasználható óraszám a tanévben	1020 óra
Pályaorientáció, szakmaismeret:	40% (- 60%)
Műveltségterületekhez köthető fejlesztési idő:	60% (- 40%)

A dobbantó program képzési ideje rugalmas, a bemeneti mérésre és a műhelyiskolai bementre alapozott egyéni fejlesztési utak alapján kell kijelölni a tanulási tartalmakat és azok időigényét.

A dobbantó program műveltségterületekhez köthető tartalmai a NATműveltségterületei alapján szervezhető:

- kommunikációs és anyanyelv
- idegen nyelv
- matematika
- társadalom- és jelenkor ismeret
- természetismeret
- informatika
- művészetek
- testnevelés és sport

Mivel egy-egy tanítási blokk, projekt keretében több műveltségterület is megjelenik, az óraszámok alábontása, számontartása a hagyományostól eltérő, komplexebb adminisztrációt igényel az oktatói teamtől. A Kréta rendszerben célirányos fejlesztés folyik a programok pedagógiai szemléletéhez igazodó dokumentáció megvalósítása érdekében.

A Szakmai Program elfogadása, záradékok

A Szakmai Programot az oktatói testület 2022. szeptember 05-én véleményezte és elfogadásra javasolja.

Az elfogadást az oktatói testület képviselői aláírásukkal tanúsítják.

Encs, 2022. szeptember 05.

PH

.....
Juhászné Tóth Krisztimna

általános igh.

.....
Olejnyikné Tőkészki Edit

szakmai igh.

A Szakmai Programot a Diákönkormányzat 2022.09.02-én tartott ülésén – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményezte és elfogadásra javasolta.

Encs, 2022. szeptember 02.

.....
DÖK támogató pedagógus

